

EGYHÁZI-ES ISKOLAI SZEMLE

Felölös szerkesztő: DEBRECZENI ISTVÁN református lelkész

Megjelenik két hetenként, szombaton

Előfizetési ára: egész évre 100 Lei,
fél évre 50 Lei, egyes szám 4 Lei.

Szerkesztőség: Salonta (Nagyszalonta)
Református lelkészi hivatal, a hová a
lép szellemi részére vonatkozó min-
den közlemény küldendő. Kiadóhiva-
tal: Oradea-Mare (Nagyvárad) Ferdi-
nánd király-út (Rákóczi-út) 14. szám
Előfizetési díjak, hivatalos hirdetések
díja, reklamációk Konrád Géza címére
Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 14. küldendő

Agitáció.

Egyházunk nagy feladatok véghezvitele, súlyos problémák megoldása előtt áll. Sokszor aggodalommal gondolunk rá: lesz-e hozzájuk elég erőnk? Egy bizonyos: csak egyetértő lélekkel és vállvetett közös munkával lesz. Az örallók tisztán látják a célt, buzgó lelkek se-regei támogatják őket, de még mindig vannak egyházunk tagjai között, sőt vannak egész gyülekezetek, melyekben fogyatkozóban a hit, hamvadóban a lelkesedés tüze, vaksággal sujtva, mint alvajárók botorkálnak, vagy közel jutottak már a halálhoz. Hogy közös nagy feladatainknak csak egyrészét is elvégezhes-sük, először ezeket a haldoklókat kell megerő-sítenünk, az alvókat felriasztanunk, a lelkesed-süket lobogásba hoznunk és hitüket meg-tartanunk. Mindenki tudja, hogy ehez egy embernek sem a munkája, sem az ereje nem elég. Egyházkerületi közgyűlésünk is belátta ezt, midőn elhatározta, hogy e kulturadó biz-tosítása végett felhívja az egyházmegyéket: alakítsanak — lelkészekből és világiakból — bizottságokat, melyek a gyülekezeteket felke-resve személyes ráhatással, lelkes agitációval igyekezzenek az ügyet propagálni és ered-ményre vinni. A kivitelre nézve gyakorlati ut-mutatást nem adott, pedig így nagyon könnyen csak a papiroson lesz meg a határozat, a bizottságok és minden.

Nem akarjuk e határozatot egyedül a la-punkban többször elhangzott érvelések és ké-rések eredményének tekinteni, de úgy érezzük, némileg mégis annak a visszhangja. Ezen a címen jogosultnak, sőt kötelezettnek is érez-zük magunkat, hogy az agitációs munkához egy-két gondolator és vázlatos tervet adjunk.

Mindenekelőtt haladéktalanul meg kell alaki-tani a bizottságot, vagy nagyobb területen levő egy-házmegyékben többet is. A bizottság tagjai közé lelkészeket és világiakat kell beválasztani és az utóbbiak közül nemcsak az egyházmegye világi férfiai, hanem egyes gyülekezeteknek jóindulatu és beszélni tudó buzgó, értelmes

tagjait, presbytereit is. Az ilyeneknek egy-egy talpraesett felszólalása gyakran több eredményt érhet el, mint a legértékesebb magas színvo-nalu beszéd, mert egyszerűbb hívek közzül való és az ő nyelvükön beszél. Mielőtt a bi-zottság valamelyik egyházközséget megláto-gatná, az illető lelkésznek és a gyülekezet jobbainak érdeke, hogy munkáját előkészítse, azaz írásai a legszélesebbkörű érdeklődést keltsse fel. De sohasem szabad, úgy bevezetni a dolgot, hogy csak is éppen a teherviselés — mondjuk: kulturadó — tárgyalása a bi-zottság látogatásának célja, tehát olyasmiről, ami sokaknak ellenszenves, mert akkor érdek-lődést egyáltalán nem sikerül felkeltetni. Egy-egy távolabbi vidéken, hol közel vannak a falvak és egyházközségek egymáshoz, a szomszédos egyházak presbyteriumai és a gyülekezetek tagjai is meghívhatók, sőt meghívandók. A bizottság kiszállására találjon címet és alkal-mat a lelkész, ami nem ütközik semmi nehé-zségbe. Most a téli vallásos ünnepélyek, majd a bőjti időszak önként adja a címet és alkal-mat. A bizottság lehetőleg vasárnapra tegye kiszállásait s programja délelőtti istentisztelet-tel kezdődjék, melyen a prédikáció vezesse be és alapozza meg egész napi munkáját az ige erejével. Istentisztelet után tanácsos pres-biteri értekezletet tartani, hol szűkebb körben megismerheti a presbyterek gondolkodását és rájuk közvetlenebbül hathat. Délután konferen-cia jellegű összejeövetel tartandó, melyet szin-tén az imádság és az ige szenteljen meg és vezessen be s amelyen már a legaktuálisabb kérdések veendőik tárgyalás alá, mint pl. egy-házunk hivatása, a hívek kötelessége, rátérve az iskoláink sorsára, fenntartására, összevetve a multat a jelennel, felhasználva benne az il-leltő gyülekezet multját, kulturális tevékenységét is. Ezeknél a tárgyalásoknál, melyeket esetleg több szónok adna elő, módot lehet nyújtani a hozzászólásra. Itt lehet szerepet adni az egyszerűbb egyháztagnak is, sőt a lelkész készítse elő ezeket a hozzászólásokat jóindulatu presbyterekkel. Meglehet, sőt taná-

csos meghallgatni az ellenvéleményt is, ha megfelelő formában jut kifejezésre, márcsak azért is, hogy a cáfolatra közvetlen alkalom nyíljon. De az egész konferenciának, vitának az eredménye nagy mértékben függ a kellő előkészítéstől. A beszédek sorát evangelizáló beszéddel kell bevégezni, hogy a végső hangulatot áhítatossá és emelkedetté tegyék s az áhítatot közben legalább egy-egy énekkel lehet és kell megtartani.

A nyilvános előadásokon kívül egy másik, talán nehezebb feladat is várna a bizottság tagjaira: az egyesekkel való tárgyalás, akiket nem a parochiára rendelne fel, hanem a saját lakásukon keresne meg. Meglátogatná — nem együtt, hanem felosztva — a buzgó vezető egyháztagokat, de meglátogatná az ellenkező végtel hangadóit is közvetlen ráhatás, meggyőzés céljából. Ez a munka nehezebbnek látszik, de sokkal eredményesebb és hálásabb feladat, mely — ha szükséges — egy külön napot, vagy félnapot is megérdemel.

Nagyon jól tudom, hogy éppen a kulturadó ügyében már e propagandával sok helyen elkéstünk, hiszen azért sürgettem régesrégén már, sőt meggyőződésem szerint már akkor ezzel kellett volna kezdeni, mikor a 30 leies adó kérdése felmerült. De hiszem, hogy most sem egészen késő még. Sőt, ha e tekintetben semmi eredménye nem lenne, akkor is meg kellene szervezni. *Mert ez lesz a belmisszió megkezdéséhez az első komoly és hitem szerint nagyon eredményes lépés.* Nekünk nincsennek utazó belmisszió lelkészeink, nincsen csak egy is és itt helyette egy egész, lelkes bizottságot nyerünk, mely mindenben ugyan nem pótolhatja, de sok tekintetben áldásosabb munkát végezhet nála. Ennek a bizottságnak a működése nemcsak papíron lesz meg és nem statisztikák készítésében fog minden munkája kimerülni, hanem a gyakorlat és az élet fogja működését hirdetni és szükségességét igazolni.

Az uttörő nehéz feladata vár rá, de ha lesz benne elég lélek, a feladat könnyű lesz és vele egy új élet hajnala derülhet gyülekezeteinkre, anyaszentegyházunkra. Csak kezdjük el mielőbb, alakuljanak meg gyorsan a bizottságok, nem várva a tavaszi gyűlések formáig, mert a haldoklót ma még talán visszahozhatjuk az életre, de holnap már — ugye lehet — halott lesz!

Debreceni István.

Egy 55 kilogram súlyu harang eladó. Érdeklődők Konrád Géza püspöki titkárhoz forduljanak

Iskola.

Az erdélyi egyházkerület január 11-iki rendkívüli közgyűlésének határozata az iskolaügyben.

Az erdélyi egyházkerület rendes őszi közgyűlése elhatározta, hogy a sérelmes iskolai rendeletek visszavonásának kieszközlése véget a trón elé járul s amennyiben szükségessé válik, rendkívüli közgyűlésre jö össze, hogy azon hozza meg végső határozatát. E szerint tartotta meg 11-iki közgyűlését, melynek határozatát az alábbiakban közöljük, mivel kerületünk december 14-iki közgyűlése kimondta, hogy mindenben egyöntetűen jár el az erdélyi kerület közgyűlésével, melynek határozata a következő:

Egyházkerületi közgyűlésünk ebben a súlyos történelmi pillanatban mélységes komolysággal hallgatja az igazgatótanács előterjesztését és Isten és lelkiismerete előtti súlyos felelősséggel állapítja meg, hogy törvényes jogainak védelmében az összes belföldi fórumokon mindent megtett, hogy e két rendelet megfelelően módosítsák. Megállapítja továbbá és mély keserőséggel látja, hogy egyházkerületünk vezetőségének sem öfelsege a király által való kegyes fogadtatása, sem a kormánnyal és a szakminiszter urral való többrendbeli szóbeli tárgyalása sem tudta meghozni az óhajtott eredményt. Aggódó fájdalommal állapítja meg, hogy bár a püspök aa. és a vezető férfaink áldozatot és fáradságot nem kímélve, minden emberileg lehető megtekintet a kedvező döntés elérésére, de a kormány nem mutatott kellő megértést egyházunknak többszázados nemzetközi szerződésekkal és országos törvényekkel biztosított autonómiája iránt.

A miniszteri rendeletek egyenes ellentétben állanak nemcsak a református egyházi törvényekkel, hanem az 1919. december 9-én létrejött s Románia képviselője által is aláírt és a trianoni békeszerződés tartozéka gyanánt a törvényhozás által is elfogadott párisi egyezményvel és ama békeszerződés alapján alkotott gyulafehérvári határozatokkal s ami legfőbb, az ezen területen ma is érvényben levő közoktatási törvényekkel is.

A királyilag szentesített Református Egyházi Törvények 3. §-a kimondja, hogy „a református egyház alsó-, közép- és felső iskolái, mint a vallás szabad gyakorlatának jogával lényeges kapcsolatban álló intézmények s az egyház önfenntartásának eszközei, mindenestől fogva az egyház testéhez tartoznak s egyházi hatóságok alatt állanak.”

Az 1923. évi alkotmánytörvénye 5 §-a szerint Románia lakosai „faji-, nyelvi- és vallási kü-

lönbségekre való tekintet nélkül élvezik a tan-
szabadságot." Az 1919. december havában aláírt
párisi egyezmény 9. §-a értelmében „faji, vallási
vagy nyelvi kisebbségekhez tartozó román állampolgárok jogilag és ténylegesen [de jure et de facto] ugyanazon elbánás alá esnek, mint más román állampolgárok." Különösen joguk lesz saját költségükön jótékonyági intézményeket, iskolákat vagy más nevelő intézeteket, azokban saját nyelvük használatának és vallásuk szabad gyakorlásának jogával alapítani, fenntartani és felügyelni." A 10. §. csak annyit köt ki, hogy „ez az intézkedés nem akadályozza a román államot abban, hogy a román nyelv tanítását a mondott intézetekben kötelezővé tegye."

A fentebbiek alapján közgyűlésünk a jelzett rendeleteket jogosoknak el nem ismeri, bele nem nyugodhatik, de miután az egyház a maga Isten rendeltetésénél fogva fizikai ellenállást nem gyakorolhat s ott, ahol a joggal és erkölcsi erővel szemben a hatalmi erő érvényesül, meghajolni kénytelen s szenvedései közepette is, békekészségének újabb bizonyítékát adandó, a lehetetlen megkísérlésére is vállalkozik, midőn az igazgatótanácsot a hivatkozott rendeletek lehető végrehajtására utasítja, alkalmat kívánván ez uton a kormánynak adni arra, hogy gyakorlati tapasztalatok útján, maga szerezzon meggyőződést a rendeletek céltelenségéről és végrehajthatatlanságáról.

Teszi ezt közgyűlésünk azért is, mert a legutóbbi tárgyalások folyamán és az azt megelőző rendelkezésből, mely szerint az elemi iskola I. és II. osztályában a román nyelv tanítása felfüggesztett — és amit köszönettel vesz tudomásul — azt a reményt meríti, hogy a kormány is hajlandó lesz e két rendeletnek egyházunk autonómiáját sértő és a pedagógiai és didaktikai elvekkel ellentétben álló részeit módosítani és hatályon kívül helyezni.

Közgyűlésünk ismételtelen leszögezi, hogy a jelzett rendeleteket törvényeken alapulóknak el nem ismeri és minden lehető törvényes alkalmat meg fog ragadni, hogy a kormányt jobb és igazságosabb belátásra bírja és autonómiánkban és a fennebb említett jogforrásokban biztosított jogainkat érvényesítse, köztük iskoláink joggal igényelt államsegélyének folyósítását is.

E határozatát alattvalói hódolattal etöterjeszti a Felségnek, valamint tisztelettel tudomására hozza a kormánynak, a közoktatásügyi és a kisebbségi miniszter uraknak.

Tanácsbíróválasztás. A bánati egyházme-
gyében megüresedett lelkészi tanácsbírói tisztségre Domján Lajos módos-csávosi lelkész, egyházme-
gyei számvevő választatott meg.

Szemle.

Testvéri tanács.

Az „Egyházi és Iskolai Szemle” folyó évi 1-ső számában „Egy látogatás reminiscenciái” cím alatt B. aláírással egyenes fölhívás hangzott el az egyháziasság ébresztésére és a vallásos hit erősítésére szolgáló iratterjesztés érdekében általános-ságban és egy ilyen szellemű néplap sürgős megteremtése iránt elsősorban. Az említett cikk azzal a határozott indítvánnyal végződik: „Lépünk belső összeköttetésbe a kolozsvári „Evangéliumi misszió” iratterjesztő társulattal. Itt keressük a testvériesülést, hogy erősebbek lehessünk”.

Ez bátorít föl arra, hogy a fenti ajánlatra a magam részéről a legőszintébb örömmel és annak a testvéri készségnek adjak kifejezést, hogy részemről, ami gyenge erőnkől kitelik, szívesen állítjuk királyhágómelléki testvéreink szolgálatába. Szabadjon továbbá fölhasználnom ez alkalmat annak a kijelentésére is, hogy amennyiben, mint az Evangéliumi Munkások Erdélyi Szövetségének 1918. óta titkára, módomban volt népünk lelki szükségleteit megismerni, állithatom, hogy egy népszerű evangélizáló lap, vagy egy evangéliumi szellemű néplap megindítása Románia területén élő magyar prot. népünk számára, a legégetőbben sürgős feladat. A fentemlített cikk írója rámutat egyes nevek felsorolásával arra, hogy íróink vannak és ebben igaza van, de hozzátehetem, hogy ami még az íróknál is sokkal fontosabb egy ilyen lapnál, t. i. mély evangéliumi hitű, gazdag élettapasztalatokkal és ismeretekkel rendelkező és mindenképen arra termett szerkesztőt is készen tart már számunkra az isteni gondviselés dr. Kecskeméthy István theol. professzor, a hajdani „Kis Tükör” szerkesztőjének személyében és pedig nem csak abban az értelemben, hogy aki a „Kis Tükör”-t ismerik, azok tudják, hogy az annak idején dajkája volt mindamaz evangéliumi és egyházépítő mozgalomnak, ami azóta testé lett mindenütt, ahol ma magyar ajku nép lakik, hanem abban a tekintetben is, amit ma nagyon kevesen tudnak, de amelyet jó nekünk épen mai válságos időkben tudnunk: hogy t. i. Kecskeméthy a „Kis Tükör” megszüntetése alkalmával azt a kijelentést tette, hogy mihelyt a lapnak 2000 [kettőezer] előfizetője lesz, azt újból megindítja és hogy ő ezt az ígéretét magára nézve ma is kötelezőnek ismeri. A legelső pozitív feladat tehát a kétezer előfizető biztosítása volna, ami ma, azt hiszem, épen nem képezne lebirhatlan nehézséget. Erdélyi egyházkerületünk vezetősége tisztában van azzal, hogy iskoláink válságos helyzetében oda jutunk előbb-utóbb, hogy népünkre csakis iratok által tudunk hatást

gyakorolni. Erős hitem, hogy lelkészeink föl fogják ismerni és kellőképpen méltányolni ezt az utolsó fölbecsülhetetlen alkalmat. Részünkről pedig mindig készséggel járunk királyhágómelléki testvéreink segítségére.

Dr K. Tompa Arthur,
az Evangéliumi Miskolc-i Irtatározás
igyekeztetője.

Hirek egyházunk más részeiből

A budapesti református theologia konferenciája.

Régebben a Kálvin Szövetség, utjabban, 3—4 év óta a budapesti református theologia, január hó első felében konferenciát szokott tartani. Az idei konferencia jan. 8—11. között, tehát négy napig tartott. A három első nap tárgyalásai nyilvánosak voltak a negyedik napon, lelkészek számára, zártkörű előadások és tanácskozások folytak. A legutolsó nap délelőttjén párhuzamosan tartották a lelkészek is a maguk konferenciáját.

A lelkési konferencián mintegy 80 lelkész s mellettük állandóan 100—150 világi résztvevő volt jelen. A napot áhitat nyitotta s zárta be, melyet Soltész Elemér, Lukácsy Imre, Szücs Ernő, Bogdán Gyula, Victor János, Veress Jenő, Uray Sándor és dr Ravasz László vezettek.

Dogmatikai tárgyu előadást tartottak: dr Sebestyén Jenő a hit mélységeiről, Csekey Sándor Krisztus királyságáról, dr Szabó Aladár az evang. sorsáról hazánkban, dr Vass Vince a reformok szükségességéről. Nevelésügy köréből: Marton János és B. Pap István hoztak elő lelkők gazdag tárházából értékes gondolatokat. Végül polemikus irányú előadásokat tartottak a bennüket, protestánsokat utjabban ért támadásokról: dr Ravasz László püspök, Hamar István és dr Kovács J. István, e közös címmel: „Vádak a magyar kálvinizmus ellen.” Ez a három előadás volt a konferencia legkiemelkedőbb része; ezek váltották ki a legszélesebb mederben folyó, — de mindvégig tárgyilagos és igen tanulságos hozzászólásokat s megbeszéléseket. Előadásokat hallottunk még dr Ravasz László püspöktől a lelki egységről, dr Kovács J. Istvántól az államsegélyes politika csődjéről, Varga Sándor esperestől aktuális pénzügyi kérdésekről, dr Sebestyén Jenőtől a reformok mikénti megkezdéséről; végül még a zártkörű lelkési konferencia keretében Szabó Imre budapesti farsori lelkész: közéleti sulyunk megcsappanása okairól; B. Pap Istvántól új theologus generáció neveléséről és dr Hetessy Kálmántól: új egyházi vezetők (presbiterok s gondnokok) neveléséről. Utolsó délután záró-gyűlés volt, melyen az egész konferencia eredményei és tanulságai állapították meg.

Az utolsó reggeli áhitat keretében a jelenlevő lelkészek urvacsorát vettek; mélyen megható s emelkedett pillanatok voltak ezek, amikor az Ur szolgáló bűnbánattal s komoly fogadástételekkel járultak a szent jegyek vételéhez.

A lelkésznék konferenciájának előadói dr Ravasz Lászlóné elnöksége alatt, Forgács Gyuláné és Laky Zsigmondné (Amerikából) voltak; itt is igen élénk eszmecsere fejlődött ki s tiszteltetelmű elhatározások koronázták a konferenciát, mely egészen üttörő jelentőségű.

A budapesti napokat az Ur biztonnal messze kiható eredményekkel fogja megáldani az ott résztvevő lelkészek egyes munkamezőin.

ORGONAKARÉNEKES

(sorközbátékokkal) a magyar reformátusok új énekes könyvéhez, orgonista-kántorok számára, templomi használatra.

165 egyházi ének. Orgonára és vegyes énekkarra kidolgozta: SZÜGYI JÓZSEF orgonista-kántor, az énekeskönyvet szerkesztő Bizottság egyik tagja.

Kapható 140 Lei utánvét mellett

kizárólag:

Béres Károly könyvkereskedésében

Oradea-Mare—Nagyvárad, Fő-utca 14. szám.

Külföld

Az amerikai egyházi életből.

Az amerikai egyházi élet külső képének néhány nagy vonásban való megrajzolását egy Amerikában lakó s most itthon járt egykori kedves emlékü tanítványom: Tóth Lajos előadása után közlöm. Tíz évvel ezelőtt ment ki az új világba s most először jött haza látogatóba. Egészen új lettem, de ismeri az egyházak életét is. Ő és felesége, egy német származású benszülött buzgó, vallásos amerikai nő beszélte el a következőket, melyek nem a magyar, hanem az amerikai angol nyelvű egyházakra, legnagyobb részben a Reformed Church gyülekezeteire vonatkoznak, melynek ő is tagjai.

Aki valamelyik templomnak, gyülekezetnek tagja, az évenként jelentékeny összeggel járul hozzá az egyháza céljainak megvalósításához. Előre soha sem tudhatja, hogy mennyivel, mert az egyház minden akciójánál bőven ki kell venni a részét az adakozásból. Ki is veszi, mert minden egyház — t. i. minden református egyház — nagy propagandát fejt ki és az anyagi erőforrásoknak, a különböző célokhoz szükséges pénzüsszegek előteremtésének sokféle módját és eszközt használja fel.

Igen sok egyháznak valóságos bazárjai vannak, melybe legnagyobb részben adakozás útján gyűjtik össze az árucikkeket. Mindenkinél van

valami felesleges, vagy nélkülözhető tárgya, amit szívesen odaajándékoz és nincsen olyan tárgy, amire valakinek szüksége ne volna. Ezeknek eladásából jelentékeny összegek folynak be az egyház pénztárába. Egyes nagy cégek viszont reklamból igen olcsón, gyakran ingyen adnak az egyházaknak iparcikkeket, amiket buzgó egyháztagok a rendes bolti árnál valamivel olcsóbban árusítanak el ott is, ahol bazárok nincsenek. Többnyire a vasárnapi iskola tagjai végzik ezeket a munkákat, akik alatt azonban nem gyermekeket, hanem felnőtteket kell érteni, kik a rendes istentisztelet mellett még összegyűlnek a lelkész vezetésével bibliaórákra. Sok, sőt minden újabb templom alatt, pincehelyiségszerűen szobák vannak, melyekben az egyház konyhát és éttermet rendez be és itt az egyház tagjai vacsorákat tartanak, szintén az egyház javára. A vacsorához szükséges anyagot adományokból gyűjtik össze s az étlapon kinyomatják, hogy mit, ki adott. A résztvevők által fizetett terítékek ára így egészen az egyházá lesz. A konyhán és éttermen kívül ma már igen sok templom alatt tornacsarnokok is vannak.

Az egyházak kebelében több egyesület működik, melyeknek a célja részint az egyház anyagi támogatása, részint a jótékonyság gyakorlása. Ezek között a legagilisabb a nők segítő egyesülete, melynek tagjai kisebb, 10–15 tagú baráti körökben egymásnál felváltva uzsonnákra gyűlnek össze és ilyenkor minden résztvevő fizet 1–1 dollárt az egyház részére. Gyakran a templom melletti vasárnapi iskolákban rendeznek ilyen uzsonnákat, melyekre üzletekből összegyűjtik a szükséges hozzávalókat, néhányan elkészítik és a résztvevők 25 centet fizetnek, ami az egyházat illeti. Ezeknek az összefüggéseknek az anyagi támogatáson kívül egy másik fontos célja, hogy általuk az egyháztagok közvetlenül is megismerjék egymást és az összetartozás érzését kifejlesszék és ápolják. Az egyesületek irányításában a lelkészek csak közvetve vesznek részt. A nőegyesületekben pl. annyiban, hogy csaknem mindegyiknek a lelkész felesége az elnök. A gyüleseiken megjelenik a lelkész is, de csak rövid ideig van jelen s általában önállóan intézik ügyeiket. A fiatalabb egyháztagoknak irodalmi egyesületeik vannak, melyek műkedvelő előadásokkal lépnek a nyilvánosság elé.

Az urvacsorázást higiénikusan végzik. Nem egy közös helyről, hanem minden urvacsorázó részére külön hely van, melyet nem a hivek visznek magukkal, hanem az egyházak szereznek be és az urvacsora-osztás alkalmával mindenkinek kitöltik a bort és tálcán viszik — többnyire

az egyházfiak — az urvacsorázó hivek elé, sőt gyakran a kenyeret is.

(Folytatjuk.)

Egyházi hírek

Alapítványok. Ősi erőforrásunknak, a református áldozatkészségnek szép és lelkes példáiról számolhattunk be időnkint. De ezeken kívül fölemelő tekintélyes csoportja táruult elénk az egy-ker. közgyűlés folyamán. Leggazdagabb az új alapítványokban Máramarosziget, hol ö. v. Szabó Aurélné, Jakabovics Erzsébet, férjének, az egyház volt főgondnokának emlékére, aggodok menháza céljaira, illetve szegények segélyezésére 100,000 leies alapítványt hagyott. Ugyancsak az egyháznak hagyta hatalmas könyvtárát és Prielle Cornelia kiváló magyar színművész emléktárgyait és a könyvtár gondozására 20,000 leit. — Dr Szilágyi Antal egyet. m. tanár és testvérei szüleiknek, Szilágyi János, volt közjegyző és Szöllősi Mária emlékére 10,000 lei alapítványt tettek szegény tanulók segélyezésére. — A szigeti egyház legújabb alapítványa néh. Szöllősy Antal, volt főgondnok hagyománya: egy négy holdas szőlő és gyümölcsös Feketető határában, helyi lelkész nyugdíj, özvegy- és árva-alapra. — Ugyancsak Szigeten néh. Dénes Lajos táblabíró, presbiter emlékére felesége 5000 leies alapítványt tett, urvacsorai borszükséglet fedezésére. — Gencsen Gyenge István 11 hold földet hagyott az egyháznak, istentéelő iskolás gyermekek jutalmazására. — Nagybányán az egyház tagjai, volt lelkészek, Soltész Elemér tábori püspök emlékére 10,000 leies alapítványt létesítettek. — A nagyváradi egyházban különböző címeken 122,182 lei folyt be önkéntes adakozásból az elmúlt esztendőben. — Szatmáron a szatmári egyházban 69,861 lei, a németi egyházban 47,896 lei gyűlt a múlt évben adományokból és alapítványokból. Egyik, bár régebbi, de most megerősített alapítványa a Kapossy Lajosné, ki gyümölcsösét hagyta az egyháznak, mely a múlt évben 8000 leit jövedelmezett. — Kosáros Lajos elhalt harangozó kis vagyonának egyrészét harang-alapra hagyta, néh. Barta József pedig 30,000 leit hagyott a németi egyház közszükségletére alapítványul. — Az alapítványokkal kapcsolatban felhívjuk lelkésztársainkat, hogy a múlt évi alapítók, vagy nagyobb adományozók neveit és az adott összegeket közöljék szerkesztőségünkkel és szívesen közreadjuk, amint sor kerül rájuk. Egyszersmind tanácsoljuk, hogy az adományozók száma szerinti példányban rendeljék meg azt a számot, melyben az adomány megjelent, hogy áldozat-

készségüknek szélesebb körben való méltánylását is lássák és emlékül megőrizték.

Harangavatás Árpádon. Az árpádi gyülekezet december 29-én avatta fel 2 új harangját ünnepélyes keretek között. A délelőtti istentiszteleten Debreczeni István hirdette az igét Jel. 31—3. alapján, utána Böszörményi Lajos esperes, mint Árpád szülötte, közvetlen visszaemlékezésében buzdította a gyülekezet tagjait az elődökéhez hasonló buzgó vallásosságra és éretük imádkozva megáldotta őket. A harangavatást Balogh Mátyás nagyzeréndi lelkész végezte minden új harangot, mint fajunknak ércbe öntött élni akarását jellemezve. A felhúzás közben a gyülekezet Böszörményi István állami tanító alkalmi énekszövegét énekelte. — Délután vallásos ünnepélyre hívtak az új harangok, mikor előbb Arday Aladár gyantai lelkész predikált. Ef. 28—9. alapján építő erővel, majd Juhász András várasfenesi lelkész fejtegette lelkesen a vallásnak a közelebbiről a református vallásnak és követőinek hivatását nemzeti szempontból, végül Boross Gábor helybeli lelkész bezárta az ünnepélyt. Úgy a délelőtti, mint délutáni istentiszteleten több számmal szerepelt a helybeli református énekkar, melyet Nagy Sándor tanító nagy lelkiismeretes munkával tanít és vezet. — Délben közös ebéd volt, hol lelkes és eszméltető beszédek hangzottak el.

Sajtóhiba igazítás. Mult évi 24. számunkban közölt „Könyves Sámuel” c. cikket nem Dibáry, hanem Dibáczy József írta.

Hivatalos rész.

Pályázat

a beiusi [belényesi] református egyháznál megüresedett orgonista-tanítói állásra.

Fizetés: az egyházkerületileg megerősített díjlevélbeli járandóságok megváltásul államsegélyig évi 14.400 Lei Drágasági pótlék évi 3600 Lei. Három hold föld haszonélvezete [1500 Lei]. Két szoba, konyha, kamara, pince, nyári konyha s zöldséges kertből álló lakás. A királyhágómelléki egyházkerület által megállapítandó s kilátásba helyezett korpótlék.

Kötelessége: az I—VI. osztályu vegyes iskola tanterv szerint való vezetése, kántori teendők végzése, kanonikus órákon és szükség esetén lelkész helyettesítése. Családos emberek előnyben részesülnek, annnyival is inkább, mivel fiú- és leányfőgimn. és nőtanítóképző van helyben. Jó zenész emberek zongoratanítással s dalárda vezetéssel s ellékjövődelemre számíthatnak. Jelölt nincs. Pályázók közül azoknak, kiket az egyház megjelenésre felszólít, mérsékelt utiköltségét megtéríti.

Pályázati határidő a hirdetés megjelenésétől számítandó 30 nap. Az állást április 1-én ellehet foglalni, de június 30-iki határidővel is elfogad pályázatokat a presbiterium. — Pályázati okmányok a lelkész hivatalhoz címzendők.

BÉRES KÁROLY

KÖNYVNYOMDÁJA, KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZER KERESKEDÉSE

a Királyhágómelléki Református Egyházkerület
vallástani kézikönyveinek kiadója és főbizományosa

ORADEA-MARE - NAGYVÁRAD, FŐ-UTCA 14. SZ.

A református elemi népiskolákban használandó összes vallástani kézikönyvek, magyar- és románnyelvű tankönyvek [nyelvtan, földrajz, történelem, alkotmánytan], térképek, füzetek, írószerek és iskolai nyomtatványok legolcsóbb beszerzési forrása. Figyelmes kiszolgálás. Az Egyházaknak és Iskoláknak árendedményt nyújtok.